

Aan De Minister van Onderwijs,
Wetenschap, Cultuur en Sport
Dhr. S. A. van Heydoorn
Schottegatweg Oost 10
Alhier

Uw nummer: 2022/038556 Uw brief van: 15 maart 2023 Ons nummer: 13042023.01 Willemstad, 13 april 2023
(letter):
Onderwerp: conceptstatuten & profielschetsen FPI
(art. 8 PB 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van de Raad van Ministers van 15 maart 2023 met zaaknummer 2023/038556, ontvangen op 17 maart 2023, zijn de (wijziging van de) conceptstatutenwijziging - inhoudende de omzetting van het bestuursmodel naar een raad-van-commissarissen-model - en de conceptprofielschetsen voor de raad van commissarissen alsmede een (preliminaire) conceptprofielschets voor de statutair directeur/bestuurder van Fundashon Pa Planifikashon Di Idioma (hierna: FPI) ter toetsing aan de adviseur aangeboden.

2 Ontvangen en geraadpleegde relevante documenten

- Besluit Raad van Ministers van 15 maart 2023 met zaaknummer 2022/038556;
- Brief van 13 maart 2023 met zaaknummer 2022/038556 van de beleidsdirecteur van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport aan de Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (hierna: de Minister) betreffende het verzoek ter toetsing van de conceptstatuten van FPI;
- Conceptstatuten FPI;
- Concept Algemene vereisten (lid van de) raad van commissarissen FPI;
- Additioneel profiel voorzitter van de raad van commissarissen;
- Conceptprofiel Taalkundig Expert / Onderwijskundig Expert raad van commissarissen FPI;
- Conceptprofiel Financieel Expert raad van commissarissen FPI;
- Preliminaire conceptprofielschets Statutair Directeur FPI;
- Statuten van FPI, laatstelijk gewijzigd op 24 april 1998;
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van FPI van 12 april 2023;

3 Melding aan de adviseur

Middels besluit van de Raad van Ministers van 15 maart 2023 met zaaknummer 2022/038556, ontvangen op 17 maart 2023, zijn de (wijziging van de) conceptstatutenwijziging - inhoudende de omzetting van het bestuursmodel naar een raad-van-commissarissen-model - en de conceptprofielschetsen voor de raad van commissarissen alsmede een (preliminaire) conceptprofielschets voor de statutair directeur/bestuurder van FPI ter toetsing aan de adviseur aangeboden.

In de brief van 13 maart 2023 met zaaknummer 2022/038556 aan de Minister wordt het volgende gesteld:

“(…)

In het kader van het verzoek tot wijziging van de concept-statuten van Fundashon Pa Planifikashon Di Idioma is aan het notariskantoor Hu A ng verzocht om advies uit te brengen op de conceptstatuten. Van genoemde notariskantoor zijn de voorgestelde aanpassingen ontvangen en verwerkt.

De volgende stap is om de betreffende concept-statuten te laten toetsen door STBNO, door tussenkomst van de Raad van Ministers.

Bijgaand treft u de concept-statuten met de voorgestelde aanpassingen van genoemde notaris ter doorgeleiding naar de STBNO d.t.k.v. de Raad van Ministers.

(…)”

4 Toetsing van de Conceptstatuten

Voor de toetsing van de conceptstatuten zal als toetsingskader worden gebruikt de Landsverordening corporate governance, de Code en de Modelstatuten overheidsstichtingen Land Curaçao van 11 november 2011 (hierna: de Modelstatuten).

Conform artikel 3, derde lid, van de Landsverordening corporate governance bewerkstelligt de Minister, voor zoveel als dat mogelijk is, dat de vennootschap of stichting de principes en bepalingen van de Code naleeft.

Conform artikel 1 van de Code dienen de statuten van de vennootschappen en stichtingen zodanig te worden aangepast dan wel opgesteld dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten van die overheidsentiteiten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de vennootschap of stichting. Tevens is in genoemd artikel gesteld dat het toepassen van de bepalingen van de Code impliceert dat de statuten van de entiteiten moeten worden aangepast dan wel opgesteld conform het Raad van Commissarissen model en dus overeenkomstig de Modelstatuten.

Bij het opstellen van de Modelstatuten is bijzondere aandacht besteed aan de bepalingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Landsverordening corporate governance en de Code. Eveneens is rekening gehouden met de bijzondere plaats van overheidsstichtingen en overheidsvennootschappen binnen de Curaçaose maatschappij. Vooropgesteld moet worden dat van de bepalingen van de Modelstatuten slechts in zeer uitzonderlijke gevallen mag worden afgeweken. Voor het afwijken, moet in ieder geval sprake zijn van een voldoende rechtvaardiging. Daarvoor zal doorgaans een deugdelijke motivering aan ten grondslag moeten liggen.

Gesteld kan worden dat de conceptstatuten van FPI niet geheel gelijklopend zijn met de Modelstatuten voor overheidsstichtingen van het Land Curaçao van 11 november 2011 dan wel de bepalingen daarvan.

De adviseur heeft evenwel de volgende opmerkingen ten aanzien van de aangeboden conceptstatuten van FPI:

Artikel 2, lid 2: De adviseur stelt met klem voor om de opsomming in te korten en te veralgemeniseren, d.w.z. dat het niet aan te raden is om een uitputtende lijst van werkzaamheden/bedrijfsprocessen op te sommen waarmee de stichting haar doel tracht te bereiken (weggelaten kunnen bijvoorbeeld: jaarlijkse productieprogramma, jaarlijkse productiebegrotingen, jaarlijkse evaluaties).

Artikel 2, lid 3: De adviseur stelt met klem voor om de toevoeging “of daarmee in het deelnemen in enige andere onderneming, stichting of vennootschap” te schrappen, dan wel in plaats van “in het deelnemen in” te schrijven “samenwerken met”.

Artikel 6, lid 1: De adviseur stelt met klem voor om de toevoeging “Indien er twee (2) of meer bestuursleden zijn benoemd, wordt aan één (1) bestuurslid de titel van Algemeen Directeur toegekend en aan een ander bestuurslid de titel van Adjunct directeur” te schrappen. Bovendien is de functie van Adjunct-Directeur is feitelijk geen statutaire functie (zoals ook blijkt uit artikel 7 lid 1 van de conceptstatuten FPI) en kennen alleen grote overheidsvennootschappen meer dan een bestuurder.

Artikel 7, lid 1: De adviseur stelt met klem voor om de toevoeging “het enige bestuurslid, indien er maar één (1) bestuurslid is benoemd, of door het bestuurslid met titel Algemeen Directeur indien er twee of meer bestuursleden zijn benoemd” te schrappen en te vervangen door “iedere bestuurder”.

Artikel 9, lid 1: De adviseur stelt met klem voor om de toevoeging “ met een maximaal [lees: maximum] van zeven (7) leden” te schrappen. De exacte omvang van de raad van commissarissen dient te worden vastgesteld in de profielschets van de raad van commissarissen. Bovendien is een raad van commissarissen bestaande uit 3 of 5 leden passender voor een stichting als FPI.

Met nadrukkelijke inachtneming van het hiervoor geplaatste opmerkingen heeft de adviseur geen bezwaren tegen de opgestelde conceptstatuten FPI.

Ingevolge artikel 4 Boek 2 BW en uitgaande van de Modelstatuten alsmede de regelgeving van de corporate governance dient de oprichtingsakte van een stichting ook onder andere de namen van de eerste bestuurder(s) en van de overige functionarissen, die er volgens de wet of de statuten moeten zijn te bevatten.

De adviseur heeft geen bezwaar tegen het feit dat de huidige bestuursleden van FPI worden benoemd als de eerste commissarissen, met dien verstande dat de bepaling van maximale benoemingstermijn geschiedt met inachtneming van, oftewel onder aftrek van de periode dat zij als bestuurslid FPI fungeerde.

De adviseur wijst er op dat vacatures binnen de raad van commissarissen na de statutenwijziging van FPI volgens de geëigende procedure dienen te geschieden op basis van een vastgestelde profielschets en met inachtneming van artikel 9 van de Landsverordening corporate governance.

Voor de statutenwijziging zal er een nieuwe bestuurder/statutair directeur moeten worden geworven.

De raad van commissarissen dient zo spoedig mogelijk een aanvang te maken met de werving- en selectie van een statutair directeur voor FPI op basis van de Model Terms of Reference “Ondersteuning Werving en Selectie statutair directeur” met inachtneming van artikel 8 van de Landsverordening corporate governance.

5 Toetsing profielschets, procedureregels en voornemen tot benoeming bestuurder(s)

In overeenstemming met artikel 8 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot het vaststellen van de te hanteren profielschets en procedureregels bij een benoeming of voordracht vooraf aan de adviseur te melden. Hiermee wordt tevens voorkomen dat een werving- en selectieprocedure wordt opgestart terwijl er zwaarwegende bezwaren zouden kunnen zijn tegen de voorgestelde procedureregels dan wel de profielschets. Het voorgaande heeft de adviseur reeds gesteld onder meer in zijn adviezen van 23 mei 2012 met zaaknummer 2012/025744 en van 16 juli 2012 met nummer 16072012.01.

5.1 Toetsing Profielschets bestuurder

De profielschets voor de bestuurder dient zodanig te zijn opgesteld dat op grond van de daarin vermelde taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden alsmede de vereiste kennis en vaardigheden en benodigde competenties gekomen kan worden tot de selectie van een bestuurder die de taken en werkzaamheden kan verrichten zoals vervat onder hoofdstuk 3 “Het Bestuur” van de Code.

De adviseur heeft in het document “Realisatieplan Nationaal Taalinstituut Curaçao (FPI), Definitief Concept Oktober 2022 ” in bijlage 3, met verwijzing naar het Modelprofiel Statutair Directeur Overheidsentiteit, een zeer preliminaire conceptprofielschets voor de statutair directeur FPI aangetroffen waarin slechts enkele belangrijke elementen zijn opgesomd.

In voornoemd document wordt met betrekking tot de profielschets gesteld dat: “De Raad stelt, na overleg met de bestuurder, een profielschets voor de bestuurder op, waarin de vereiste kwaliteiten van de bestuurder worden beschreven”. De adviseur merkt op dat de profielschets door de raad van commissarissen wordt opgesteld voordat een bestuurder wordt geworven of benoemd. De profielschets kan derhalve in tot stand komen na overleg met de bestuurder.

De Minister wordt verzocht zo spoedig mogelijk een volledige (door de raad van commissarissen) opgestelde profielschets voor de statutaire directeur FPI, met inachtneming van hoofdstuk 3 van de Code c.q. het Modelprofiel Statutair Directeur Overheidsentiteit, aan de adviseur ter toetsing te doen toekomen.

5.2 Procedureregels inzake de voorgenomen benoeming van de bestuurder(s)

De adviseur heeft in de stukken geen procedureregels met betrekking tot de werving en selectie van de bestuurder / statutair directeur in de stukken aangetroffen.

Zoals gesteld is voor de ondersteuning bij de werving- en selectieprocedure voor bestuurders door de Raad van Ministers een Terms of Reference “Ondersteuning Werving en Selectie Statutair Directeur d.d. 21 augustus 2012” (hierna: TOR) vastgesteld. De procedure gesteld in de TOR dient ertoe om een transparante en objectieve werving en selectie te waarborgen met inachtneming van het vervatte in de Code en de Landsverordening corporate governance.

In het kader van de transparantie brengt de adviseur voorts onder uw aandacht dat bij alle selectierondes en bij de persoonlijkheidsmeting scoringsmatrixen moeten worden opgesteld. Ter bevordering van de transparantie wordt geadviseerd om voor de scoring een puntensysteem te hanteren waardoor de onderlinge mate van geschiktheid beter blijkt. Tevens wordt erop gewezen dat de selectiecommissie haar keuze van de meest geschikte kandidaat dient te onderbouwen. Hetgeen ook uit de scores dient te blijken.

Overigens zal de Minister te zijner tijd de voorgenomen benoeming van de gekozen kandidaat gemotiveerd moeten melden aan de adviseur. Dat zal separaat van de motivering van de selectiecommissie moeten geschieden. In het verlengde hiervan wijst de adviseur erop dat de geselecteerde kandidaat gemotiveerd en vergezeld van alle onderliggende stukken van de werving- en selectieprocedure aan de adviseur moet worden gemeld conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance.

6 Toetsing profielschets commissarissen

Artikel 2.3 van de Code stelt het volgende met betrekking tot de deskundigheid en samenstelling van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Deze samenstelling dient te berusten op een bewuste keuze voor kwaliteit ter uitoefening van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen.

De raad van commissarissen stelt een profielschets op voor de leden van de raad van commissarissen van de overheidsentiteit. Ter zake van de gewenste grootte en samenstelling wordt rekening gehouden met de aard en de omvang van de overheidsentiteit en haar onderneming alsook de in dit kader gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen.

De profielschets dient onder andere een weerslag te zijn van de aard van de activiteiten, de internationalisatiegraad, de omvang en de specifieke risico's op middellange en lange termijn van de onderneming. Daarbij moet concreet rekening worden gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de desbetreffende overheidsentiteit.

Ook is in artikel 2.3. gesteld dat de algemene vergadering van aandeelhouders samen met de raad van commissarissen ten minste éénmaal per jaar de vastgestelde profielschets aan de hand van daartoe op te stellen maatstaven evalueert en daaruit conclusies trekt voor de samenstelling, grootte, taken en werkwijze van de raad van commissarissen.

Uit het bovenstaande volgt dat voor iedere afzonderlijke commissaris dan wel een groep van commissarissen een specifiek deskundigheidsprofiel dient te worden opgesteld en vastgesteld. De profielschets en de samenstelling dienen daarbij zo concreet mogelijk te worden opgesteld, zodat voorgedragen kandidaten daaraan kunnen worden getoetst.

De adviseur heeft in het document "Realisatieplan Nationaal Taalinstituut Curaçao (FPI), Definitief Concept Oktober 2022" in bijlage 2, een conceptprofielschets voor de raad van commissarissen van FPI aangetroffen. Vermeld wordt dat de raad van commissarissen bestaat uit drie (tot maximaal vijf) leden. De adviseur heeft geen bezwaar tegen een omvang van de raad van commissarissen van drie (tot maximaal vijf) leden.

In het document zijn de algemene taken vereisten voor (de leden) van de raad van commissarissen en twee specifieke deskundigheidsprofielen opgenomen (profiel Taalkundig Expert en profiel Financieel Expert) alsmede een additioneel voor de voorzitter van de raad van commissarissen.

De algemene taken en vereisten alsmede de specifieke profielen en het additionele profiel van voorzitter zijn opgesteld langs de lijnen van de modelprofielen, zoals te vinden op de website van SBTNO.

Voor de goede orde merkt de adviseur op dat het profiel van voorzitter een additioneel profiel betreft ieder lid dat is benoemd in een specifiek deskundigheidsprofiel kan worden benoemd als voorzitter, mits het betreffende lid voldoet aan de additionele voorwaarden van voorzitter.

De adviseur stelt voor een derde deskundigheidsprofiel toe te voegen te weten het profiel van juridisch expert en stelt dan de volgende samenstelling van de raad van commissarissen van FPI voor:

- 1 lid in het profiel van taalkundig Expert / Onderwijs Expert;
- 1 lid in het profiel van Financieel Expert;
- 1 lid in het profiel van Juridisch expert

Met inachtneming van het voorgaande heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de opgestelde conceptprofielsschets voor de raad van commissarissen van FPI.

7 Overig Corporate Governance

De adviseur vraagt wederom expliciet uw aandacht voor het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code. De Regering dan wel Raad van Ministers wordt geadviseerd om op korte termijn een entiteit op te richten welke belast is met advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders. Deze entiteit heeft in ieder geval de volgende taken:

- het, in overleg met de raad van commissarissen en raad van bestuur van de verschillende vennootschappen, geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielsschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

8 Conclusie en Advies

- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij wederom geadviseerd om uitvoering te geven aan het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code.
- Met nadrukkelijke inachtneming van in dit advies geplaatste opmerkingen heeft geen bezwaren tegen de opgestelde conceptstatuten FPI. De concept statuten dienen conform te worden aangepast.
- De Minister wordt verzocht zo spoedig mogelijk een volledige (door de raad van commissarissen) opgestelde profielsschets voor de statutaire directeur FPI, met inachtneming van hoofdstuk 3 van de Code c.q. het Modelprofiel Statutair Directeur Overheidsentiteit, aan de adviseur ter toetsing te doen toekomen.
- De adviseur heeft geen bezwaar tegen het feit dat de huidige bestuursleden van FPI worden benoemd als de eerste commissarissen, met dien verstande dat de bepaling van maximale benoemingstermijn geschiedt met inachtneming van, oftewel onder aftrek van de periode dat zij als bestuurslid FPI fungeerde.
- De adviseur wijst erop dat vacatures binnen de raad van commissarissen na de statutenwijziging van FPI volgens de geëigende procedure dienen te geschieden op basis van een vastgestelde profielsschets en met inachtneming van artikel 9 van de Landsverordening corporate governance.

- Voor de statutenwijziging zal er een nieuwe bestuurder/statutair directeur moeten worden geworven. De raad van commissarissen dient zo spoedig mogelijk een aanvang te maken met de werving- en selectie van een statutair directeur voor FPI op basis van de Model Terms of Reference “Ondersteuning Werving en Selectie statutair directeur” met inachtneming van artikel 8 van de Landsverordening corporate governance.
- In het kader van de transparantie brengt de adviseur voorts onder uw aandacht dat bij alle selectierondes en bij de persoonlijkheidsmeting scoringsmatrixen moeten worden opgesteld. Ter bevordering van de transparantie wordt geadviseerd om voor de scoring een puntensysteem te hanteren waardoor de onderlinge mate van geschiktheid beter blijkt. Tevens wordt erop gewezen dat de selectiecommissie haar keuze van de meest geschikte kandidaat dient te onderbouwen. Hetgeen ook uit de scores dient te blijken.
- De Minister dient te zijner tijd de voorgenomen benoeming van de gekozen kandidaat gemotiveerd te melden aan de adviseur. Dat zal separaat van de motivering van de selectiecommissie moeten geschieden. In het verlengde hiervan wijst de adviseur er op dat de geselecteerde kandidaat gemotiveerd en vergezeld van alle onderliggende stukken van de werving- en selectieprocedure aan de adviseur moet worden gemeld conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance.
- Met inachtneming van het gestelde in dit advies heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de conceptprofiel schets voor de raad van commissarissen van FPI met als samenstelling, 1 lid als Taalkundig Expert / Onderwijs Expert, 1 lid als Financieel Expert en 1 lid als Juridisch Expert.

SBTNO

De adviseur corporate governance

cc. Minister van Financiën
Minister-President